

מקום אחד. הם מביעים התנגדות נמרצת לדעה השוררת אצל מגדלים רבים בארצות שונות שיש לייצר „פרה־סמל” ולהשגתה צריך כאילו לשאוף בכל האמצעים שבידי המגדל. המגדלים ההולנדיים זוקפים לזכותם את אי־קיומה של „פרה־סמל”, ולא עוד אלא גאים על הגמישות להתאים את עצמם לדריי שות הזמן, הקיבעות את דרכי הטיפוח וה־בירור.

מגדלים ותיקים ומנוסים, שמוציגים ב־משקיהם ובתערוכות הצטיינו בצורתם וב־טיבם, שמים את הדגש על כמה מצוות „עשה”, שכל מגדל נבון שומר עליהם למען תאיר לו ההצלחה פנים. ראשית — דרוש חומר גידולי רב כדי לאפשר את הבירור, ולכן כל מגדל המכבד את עצמו ופעלו מגדל כל שנה מספר בני־בקר העולה על הדרוש בשביל לקיים את יחידת העדר הקבועה. ורק אחרי הבירור מוציא את העודף לשווקים. ועוד כלל: הטיפוסים בעלי התכונות החיו־ביות — אינם למכירה; וכל מחיר שובה לב לא יזיז את המגדל האמתי מעמדה זו. ואח־רו־אחרון — הקשר בין המגדלים המתבטא בביקורים אצל שכנים, בשווקים, בתערוכות

מרוכות ותכופות בכפרים, באזורים וכו'. כל זה מאפשר להכיר ולדעת את הנעשה אצל חברו או באזור כולו, לעמוד על טיבם של העדרים השונים ולבחור את החומר הגידולי המתאים. והשיתוף בין המגדלים, אשר הו־דות לו נתאפשר הניצול המכסימלי של בה־מות־רביה בדוקות, נתן את אותותיו והושגו התוצאות שאנו עדים להן כיום. שיתוף פעולה זה, שגם מנהלות שני ספרי־העדר (בזמן האחרון מרבים לדבר על איחודם) מכירות בערכו נפגם לעתים בגלל מחלות מדבקות — מחלת ההפלה המדבקת בעיקר — שעדיין נפוצות באזורים מסוימים בהולנד. אבל המ־גדלים ההולנדיים משוכנעים (ברוח זו דברו גם ב־כ המחלקה הוטרינרית), שכשם שהצ־ליחו בביעור השחפת בעדרי הבקר בהולנד — כן יצליחו בביעור מחלת ההפלה המ־ד־בקה. ויש להאמין לתקוותם זו!

ובסיכום: טוב מראה העיניים ונעים לשמוע על הנעשה בחקלאות ההולנדית, וב־עיקר בענף החקלאי העיקרי, ענף הבקר, שגם אנו נהנים ונמשיך ליהנות מהתפתחותו. מ. ש.

מה בין שחת לשחת?

באמריקה בוצע נסיון מיוחד עם עגלות בגיל 9–18 חדשים כדי לקבוע ערכה המזין של השחת. כידוע קיים מאז סיוג של השחת ומבדילים בין שחת אספסת ממין ראשון, מין שני וכן מצויים מינים שונים של שחת מעורבת (אספסת + איטן וכדומה). הנסיון נמשך 120 יום והעגלות שחולקו ל־6 קבוצות ניוונו בשני מיני שחת: שחת אספסת ממין א' ושחת אספסת־איטן שציגה בציון ב'. השחת היתה המזון היחיד באבוס העגלות האלה. תוצאות הנסיון סוכמו כדלקמן:

שלוש קבוצות של עגלות שנהנו מהשחת הטובה (מין א') צרכו בחשבון ממוצע 24% יותר חומר יבש מאשר שלש הקבוצות האחרות שניוונו בשחת מעורבת ממין שני. תוספת המשקל בקבוצה הראשונה היתה ב־90% יותר גבוהה.

המסקנה היא שרק שחת מטיב מעולה יכולה לשמש מזון יחיד לעגלות שבגיל הנ"ל. מענינים גם המספרים האבסולוטיים שסוכמו בנסיון זה. התוספת היומית לעגלה בקבוצות שניוונו בשחת ממין א' נעה בממוצע בין 900 גרם ל־650 גרם, בה בשעה שבשלוש הקבוצות שניוונו בשחת המעורבת התוספת במשקל נעה בין 500 גרם ל־350 גרם. כמות החומר היבש שצרכה בממוצע העגלה שבקבוצות השחת הטובה היתה כ־9 ק"ג ליום, בה בשעה שהעגלות שניוונו בשחת ממין ב' צרכו לא למעלה מ־6.75 ק"ג ליום. כמות החלבון הכללי בשחת הטובה נעה סביב 20% ובשחת ממין ב' — כגבולות 12%.